

Valentin BODEA*

CÂTEVA DATE DESPRE ISTORICUL ȘCOLII GERMANE DIN ORAȘUL GALAȚI

SOME DATA ABOUT THE HISTORY OF THE GERMAN SCHOOL OF GALATI

- Abstract -

In 1863, in the town of Galati, an evangelical school was established. Only a few years later, it was labeled as „the German school”. It was financed by the monthly payments of the students who attended it, from the aid of the German government, from various offerings and from the income it possessed. The administration of the school was carried out with the help of a board, chosen by the members of the Protestant community. The German consul, according to the statutes, was the president of the board. During the First World War, the premises of the German school were seized by the Romanian government. Thus, in premises from Lascăr Catargiu street, no. 16, the Martial Court of the 3rd Army Corps (1919–1920) was firstly installed. Later on, the Second Grade Secondary School for Girls „Mihail Kogălniceanu” from Galați (1920-1930) was installed there. During the communist period, the General School no. 21 functioned within the premises. Nowadays, „Emil Gârleanu” Special Secondary School functions in the premises of the former German school, Gării street, no. 66.

Keywords: Protestant community; consul; board; school; school fees.

* Muzeul de Istorie „Paul Păltănea” Galați (valentin_bodea04@yahoo.com).

O școală primară confesională mixtă (de băieți și de fete) cu numele de „școala evanghelică”¹ a funcționat din 1863, pe lângă biserica protestantă². În 1870, aceasta avea 35 de elevi³. Prin stăruințele consulului german din Galați Arendt⁴ s-a extins, în 1878 și a primit numele de „școala germană”⁵. Personalul școlii era alcătuit din pastorul bisericii protestante ca diriginte, un profesor de limba germană, unul de limba română și o profesoară pentru a învăța pe fete lucrul de mână. Școala se întreținea din plățile lunare ale elevilor care o frecventau, din ajutorul guvernului german, din diferite ofrande și din venitul pe care îl poseda. Bugetul pe anul 1889 era 4.013 lei și 9 bani la venituri și 3.717 lei la cheltuieli⁶. Administrația școlii se realiza cu ajutorul unei epitropii, aleasă de membrii comunității protestante. Consulul german, conform statutelor era președintele epitropiei școlii germane⁷.

La 17 iulie 1901, Primăria Galați a eliberat președintelui comunității școlii germane H. Struve, garantul Consulatului Imperial al Germaniei o autorizație pentru construcția unei școli. Școala germană s-a construit între anii 1901–1902, pe strada Culturii, nr. 16⁸. Un al doilea local de școală avea să se construiască în vecinătatea vechiului local, pe strada Lascăr Catargiu, de către epitropia școlii germane între anii 1909–1910⁹.

O descriere mai amplă privind activitatea școlii germane o regăsim în broșura intitulată *Școala Germană din Galați*. Astfel, în anul școlar 1911–1912, înscrierile începeau la 15/28 august. Înscrierile se primeau zilnic între orele 11-12 a.m. și între orele 4-6 p.m. în noua cancelarie din strada Lascăr Catargiu. Taxa de înscriere era de 3 lei. La grădinița de copii, aceștia căpătau

¹ Moise N. Pacu, *Cartea Județului Covurluii*, partea a II-a, Stabilimentul Grafic I.V. Socecă, București, 1891, p. 185.

² Ibidem, p. 145. „Biserica Protestantă (evanghelică), începută a se clădi în 28 martie/8 aprilie 1862, s-a terminat și sfințit în 25 octombrie/6 noiembrie același an”.

³ Paul Păltănea, *Istoria orașului Galați: De la origini până la 1918*, îngrij. ed.: pr. Eugen Drăgoi, Ed. a II-a, rev., Editura Partener, Galați, 2008, p. 316.

⁴ Moise N. Pacu, *op. cit.*, p. 395. „Dr. Arendt, consul german la Galați din 19 aprilie 1877 – 13 mai 1886”.

⁵ Paul Păltănea, *op. cit.*, p. 316.

⁶ Moise N. Pacu, *op. cit.*, p. 185.

⁷ Ibidem, p. 145.

⁸ Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Galați, *Fond Primăria Orașului Galați*, dosar 121/1901, f. 23, 24, 25 verso.

⁹ Ibidem, dosar 155/1909, f. 74, 76.

cunoștințe în limbile germană și română prin jocuri, cântece și poezii. Școala de băieți era o școală primară, organizată conform legilor românești. Prin diviziunea claselor a I-a și a IV-a în câte doi ani școlari, erau de fapt 6 clase, în care se predă un curs elementar complet de aritmetică, geometrie, istorie, geografie, științe naturale, științe fizice, caligrafie, desen, cânt și gimnastică, în limbile germană, franceză și română. În ultimii doi ani ai clasei a IV-a se introducea și limba engleză. Școala primară și secundară de fete (Gr. I) avea 9 clase. La obiectele predate în școala de băieți, se completa cu lucru manual, limba engleză, igienă, istoria artei, stenografie și menaj. În clasele superioare se citeau și se comentau operele cele mai însemnate din literaturile germană, franceză și română. Taxa era de 30 lei trimestrial. Pentru comercianții tineri se țineau cursuri în limba germană și de corespondență. În clasele a I-a și II-a primară, băieții și fetele erau împreună, de la clasa a III-a se separau. Clasele de fete ocupau clădirea nouă din strada Lascăr Catargiu¹⁰.

În timpul Primului Război Mondial s-a pus sechestru pe localul școlii germane de către statul român. Astfel, în clădirea școlii din strada Lascăr Catargiu, nr. 16, s-a instalat cu chirie mai întâi Curtea Marțială a Corpului 3 Armată (1919–1920)¹¹ și apoi Școala Secundară de fete gradul II „Mihail Kogălniceanu” din Galați (1920–1930)¹². Școala germană se dezvoltă în parter, etajul I și etajul al II-lea. La parter erau 9 camere, un coridor, două antreuri și un closet. La etajul I erau 8 camere, un antreu și un coridor, iar la etajul al II-lea erau 4 camere, un antreu, un coridor și podul clădirii cu două etaje¹³. În perioada comunistă aici a mai funcționat Școala Generală nr. 21.

Acestea sunt informațiile rezultate din cercetări până la acest moment despre istoricul școlii germane din orașul Galați, dar pe viitor o cercetare mai amănunțită a dosarelor de arhivă, care se regăsesc la Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Galați, sigur va întregi istoricul acesteia. Astăzi în localul fostei școli germane funcționează Școala Gimnazială Specială „Emil Gârleanu”, strada Gării, nr. 66.

¹⁰ *Școala Germană din Galați*, Tipografia Gött, Brașov, 1911, pp. 5, 7.

¹¹ SJANG, *Fond Liceul Industrial nr. 11 Galați*, dosar 52/1919-1920, f. 447.

¹² Ibidem, dosar 54/1920-1921, f. 154; dosar 67/1925-1926, f. 290.

¹³ Ibidem, f. 8.

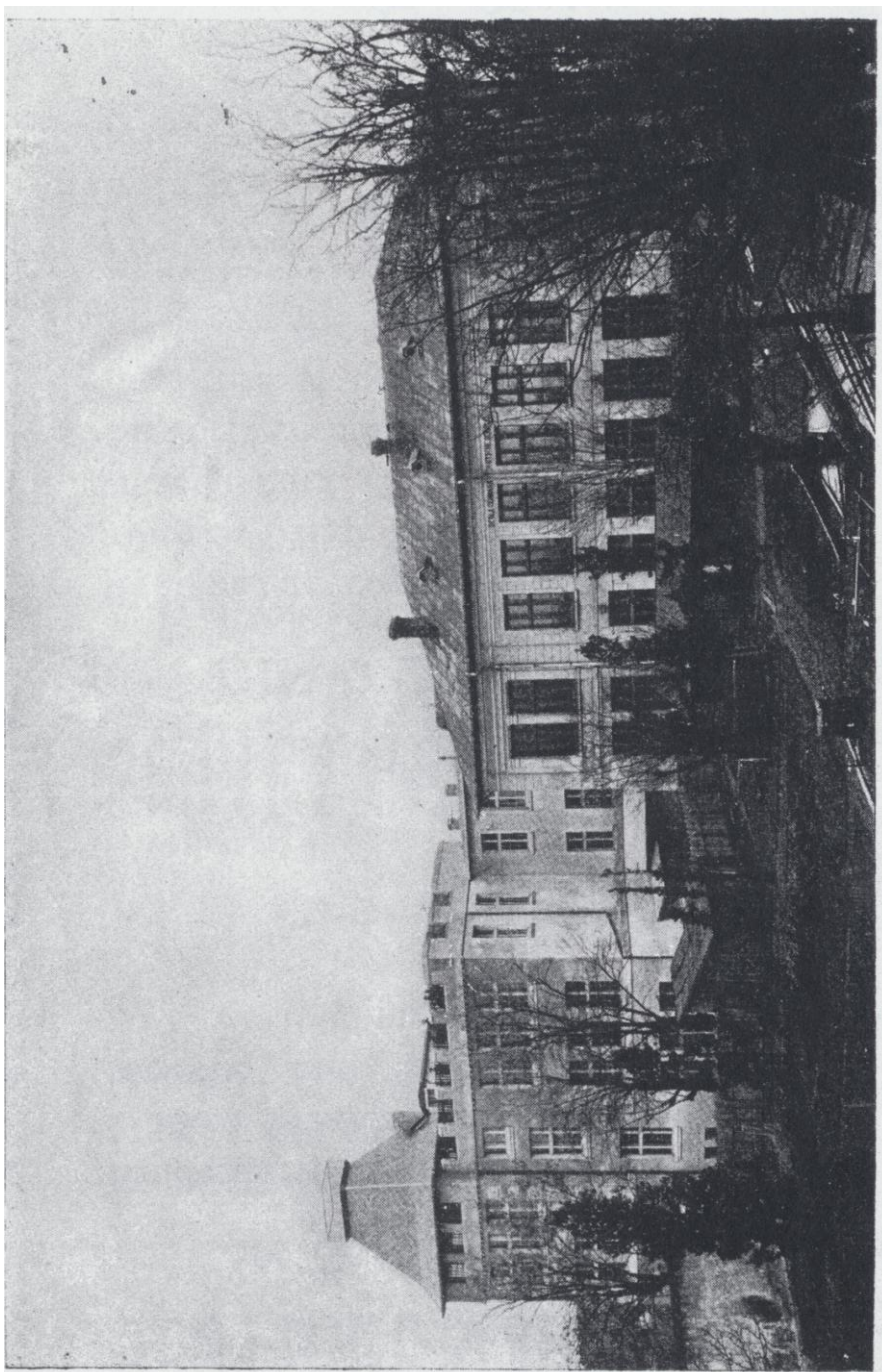

Foto 1. Școala germană din Galați, Tipografia Gött, Brașov, [1911].

Foto 2. Intrare în clădirea fostei școli germane (în prezent).

Foto 3, 4. Clădirea fostei școli germane (în prezent).